

Evandjelje milosti u Isusu Kristu

Rođen sam u Libanonu te sam, kao dijete roditelja rimokatolika, bio uveden u popis njihove crkve. U siječnju 1923. godine, prema običaju sirijske Katoličke crkve kršten sam trostrukim uranjanjem. Po tome činu postao sam “kršćaninom” i članom te crkve. Kad su mi bile tri godine umrla mi je majka, nakon čega sam smješten u jedan odgojni zavod nedaleko Jeruzalema. Ondje sam ostao do svoje trinaeste godine. Već od prvih godina života volio sam crkveni oltar, svećenike i sve što je imalo bilo kakve veze sa svećeničkom službom. Odgajalište su vodile “sestre milosrdnice”. Jedna od časnih sestara – zvala se sestra Germaine – primijetila je moju pobožnost i zanimanje za liturgiju te me ustrajno poticala na to da postanem svećenikom. (Kasnije sam joj u dva navrata pisao i pojasnio joj biblijski način spasenja. Na drugo pismo uopće mi nije odgovorila.)

Moja nedoumica u sjemeništu

Kad mi je bilo trinaest godina morao sam odlučiti hoću li nastaviti školovanje u višoj školi ili ću se upisati u sjemenište za svećenike. Izabrao sam sjemenište sirijsko-katoličkog smjera. Učenike za sjemenište biralo se pomno i mnogi pristupnici nisu bili primljeni, tako da ih je ostao samo manji broj. Naravno, ni ti nisu bili savršeni.

Ja se nisam osjećao dostojnim svećeničke službe i često sam znao moliti svog poglavara za dopuštenje da napustim školu. Njegov odgovor je uvijek bio isti: “Tebe je pozvao Bog; a ako to nije tako, tada ćeš, kada nam to postane jasno, moći otići.” To je trajalo dosta dugo. Posljednji put kad sam s tom molbom otišao svome poglavaru bilo je neposredno prije mog zaređenja za podđakona. Osjećao sam kakve će mi teškoće donijeti svećenička služba, osobito celibat, to jest neženstvo. Nakon obavljenog zaređenja ta će obveza sama po sebi važiti do svršetka mog života.

Bio sam zaređen za podđakona, a zatim za đakona. I dok je u meni sve više jačao osjećaj da nisam dostojan za služenje kod oltara,

molio sam svoje nadređene za dopuštenje da doživotno ostanem đakonom. No oni se nisu obazirali na moje molbe pa su me na posljertku prisilili da primim svećeničko zaredenje. Pritom sam izabrao ime Vincencije, prema svom svecu zaštitniku, Vincenciju od Paula, to jest Vinku Paulskom.

List papira na mome srcu

U nedoumici sam bio i nakon svojeg zaredenja. Moji nadređeni su to nazivali “anđeoskom krepošću”. Imao sam teškoće i na intelektualnoj razini, kao i ranije tijekom studija filozofije, a osobito teologije. Neke sam stvari mogao prihvatiti samo uz velike poteškoće. Htio sam razumjeti sve dogme, no uvijek sam se pitao kako su one nastale i zašto su toliko važne. Nisam mogao izdržati to da budem u nedoumici u pogledu tih pitanja. Jednom mi je moj nadređeni savjetovao da postupim poput svog sveca zaštitnika, svetoga Vinka Paulskog. On je svoje vjeroispovijedanje zapisao na list papira te ga smotao. Kada bi ga spopala sumnja poljubio bi taj svitak, pritisnuo ga na srce i rekao: “Gospodine, ja to ne razumijem, ali svejedno vjerujem.” Postupio sam po tom savjetu i neko sam vrijeme uživao mir. No to nije bilo dovoljno da utvrdi moju vjeru.

Diplomacija kao sredstvo protiv diktature

Ukratko, imao sam disciplinske, intelektualne i etičke poteškoće. Kao prvo: opirao sam se tome da se u potpunosti podčinim svojim pretpostavljenima. Biskup je s nama mogao raditi što god je htio. Mnogi su, stoga, na različite načine pokušavali ostvariti svoju volju. To se osobito ticalo odredaba u pogledu služenja. S malo lukavosti i diplomatske umješnosti moglo se izbjeći neku neugodnu dužnost ili je zamijeniti s boljom. Ja sam, primjerice, trebao biti svećenik u

jednom udaljenom selu pa sam se tako vješto poslužio okolnostima kako bih postigao da se taj nalog poništi i da dobijem mjesto učitelja u jednom sjemeništu.

Savjet franjevca iz samostana Getsemani

To radno mjesto bilo je povezano s nekim poteškoćama. Tek uz krajnje naprezanje uspijevao sam biti dobar primjer svojim učenicima. Naizmjenice sam s jednim drugim svećenikom morao voditi jutarnju misu. U sjemeništu smo bili jedini svećenici-učitelji koji su pripadali sirijskoj tradiciji. Ostali su bili benediktinci.

Moja čežnja za životom u potpunosti bila je sve jača i snagu za to pokušao sam crpiti iz sakramenata. Ali oni mi tu snagu nisu davali. Razočaranje u pogledu toga izazvalo je u meni krizu pa sam počeo sumnjati u vrijednost i istinitost sakramenata. Od tog trenutka počeo sam se baviti mišlju da napustim svećeničku službu; no nisam htio napustiti Rimokatoličku crkvu, samo sam se htio osloboditi tereta svojih svećeničkih dužnosti. Osjećao sam se potpuno nedostojnim za tu svetu službu. Porazgovarao sam sa svojim ispovjednikom, starim franjevcem koji je živio u samstanu Getsemani. On mi je savim otvoreno rekao: “Dragi moj mladiću, i najveći sveci borili su se s napastima koje su napadale njihovu vjeru. To uopće nije razlog za odustajanje. Idi samo u miru naprijed. Sotona je taj koji ne želi da činiš ono što je ispravno.”

Svećenik u Bejrutu

Pet godina nakon toga bio sam postavljen za svećenika jedne sirijsko-katoličke župe u Bejrutu. Ondje sam više dolazio u dodir s ljudima i njihovom bijedom. Upoznao sam patnje siromašnih i s ljubavlju ih pridobivao, ali nisam našao spokoj za svoju dušu niti pak mir i skladan odnos s drugim svećenikom te župe.

Taj svećenik je bio stari nitkov gramzljiv na novac. Vodio je jednu školu i od priloga zadržavao za sebe koliko je god mogao. To je bilo moguće zato što libanonske škole nisu pod državnim nadzorom, nego pod upravom privatnih osoba. Premda nisam imao nikakva posla s njim, nije me ostavljao na miru, nego se neprestano tužio bi-

skupu na mene. Biskup je bio u dobrim odnosima sa mnom, jer me on bio zaredio za svećenika. S vremenom sam postao vrlo nesklon prema svom kolegi svećeniku i drugima koji su mu bili slični, ali to nije bio dovoljan razlog da napustim Crkvu. Prije svega, nedostajalo mi je hrabrosti za takav korak.

Duša se ne može nasititi novcem

Usprkos trajnim etičkim sukobima i dalje sam podjeljivao sakramente, što je iznova izazivalo napetosti. Kako bi vodio misu, svećenik mora imati dovoljno čistu savjest, a tu čistoću dobiva prigodom ispovijedi. Često sam bio u mogućnosti pristupiti ispovijedi prije mise, ali nisam to uvijek činio. Tada sam morao sâm sebe umiriti nekom pokorom, pri čemu sam iskazivao odlučnu nakanu da ću svoje grijehе priznati čim prije mi to bude moguće. No još mi je uvijek bilo vrlo teško uskladiti se s tim psihološkim činom pokore, jer on mora proistjecati iz ljubavi prema savršenom Bogu.

Više puta sam se, prije negoli bih vodio misu, morao umirivati s tim činom pokore. No često sam imao osjećaj da slavim bogohulnu misu, iako sam samo obavljao svoju dužnost. U tom stanju mi je obavljanje svećeničkih dužnosti postajalo sve težim teretom.

Na posljertku sam otišao k papinskom nunciju i zamolio ga da me odriješi od mojih svećeničkih zaduženja. No iznova sam se razočarao. Nuncij je, naime, smatrao da sam zapao u potištenost, što je prolazan duševni poremećaj. Dao mi je malo novca, otprilike trideset i pet dolara, kako bi me malo obodrio. No to mi nije nimalo pomoglo. Moj se novčanik napunio, no duša mi je ostala prazna.

Ljubav prema tako krutoj crkvi?

Bio sam umoran od svojih svećeničkih dužnosti i htio sam ih se riješiti bez mržnje, bez ljutnje, rasprava ili neprilika s mojom crkvom. Na svom putu izlaska nisam htio izazvati veliko uzbuđenje, ali mi Crkva nije dopustila da je napustim u miru. Stoga sam se počeo osjećati robom jednog užasnog sustava. Kako li je samo Rimokatolička crkva pokušavala zlostavljati sav moj život! Rado bih bio ostao u Crkvi kao običan svjetovnjak, ali uvidio sam da to nikada

neće biti moguće. Ne bih mogao izbjeći pritisak njezine hijerarhije. Kako bih mogao voljeti takvu crkvu koja je bila toliko kruta prema meni?

Htio sam se riješiti svoje svećeničke službe, koliko me god to koštalo, ali nisam se usuđivao. Budući da sam vjerovao da je samo Rimaska crkva čuvarica spasenja, izvan koje nema spasenja, bojao sam se napustiti je. Priznajem da sam se bojao i da ću biti izgubljen ako istog trenutka umrem pa sam se čvrsto držao uvjerenja da je unutar Crkve zajamčeno moje spasenje.

Jedan se svećenik otrovao

Nekako u to doba jedan si je svećenik oduzeo život tako što se otrovao. Bio je loš svećenik i činio je svakojaka sramotna djela. Bio je i ovisnik o kocki. Ponekad je znao dobiti, ponekad izgubiti. Na posljetku je počinio samoubojstvo. Pomišljao sam na to da i ja učinim isto. Prije konačnog koraka preporučio sam se Božjoj milosti i zamolio Boga da u meni ostvari potpuno pokajanje. No i ta me pomisao plašila. Bio sam bespomoćan i utučen.

Zastrašujuća slika otpalih svećenika

Iako sam se nalazio u tako lošem duševnom stanju, nisam se usuđivao napustiti Rimokatoličku crkvu, jer bih tada postao otpali svećenik. Kako su nam često na zastrašujući način prikazivali odmetnute svećenike! Doduše, govorili su nam samo o svećenicima koji su bili odriješeni od svoje službe i napustili Rimsku crkvu. Nisam ni znao da ima mnogo drugih svećenika koji su Rimokatoličku crkvu napustili zato što ih je na to pozvala ljubav Isusa Krista. Napustiti Crkvu značilo mi je poći istim putem kao Renan, De Lammenais i Loisy, nekadašnji svećenici, koji su nam bili prikazivani kao užasni primjeri oholosti ili kao robovi životinjskih nagona. Ne, ja nipošto nisam htio tako završiti.

Ponovno pomišljam na samoubojstvo

No bio sam u golemoj opasnosti u svojoj nutrini i hitno sam trebao pomoć. Jednoga dana otišao sam u crkvenu zgradu, udario po oltaru i usrdno zamolio: "Gospodine, ako si zaista ovdje, molim te

da mi pomogneš!” No nisam osjetio nikakvo olakšanje; upravo suprotno: odmah sam postao svjestan da sam počinio nov grijeh protiv svoje vjere time što sam rekao: “Ako si zaista ovdje” Iskazao sam sumnju u dogmu o stvarnoj prisutnosti u pretvorbi, kao i to da je Krist zaista prisutan u hostiji. Onaj tko voljno posumnja u neku rimokatoličku dogmu počinio je smrtni grijeh. U velikom očaju vratio sam se natrag u svoju sobu i još jedanput razmišljao o tome da prekinem svoj život i strovalim se u vječnost. Ali nisam se usudio.

Natjeran na molitvu

Iznenada me spopala snažna želja za moljenjem, ali ne neke napisane molitve iz mog sirijskog molitvenika. Htio sam se iz dubine srca obratiti Bogu u osobnoj molitvi. Kleknuo sam i počeo govoriti: “Gospodine, ne želim biti otpadnik, ali bojim se da gubim svoju vjeru. Stoga te molim: daj mi da umrem dok još vjerujem u tebe, u tebe i tvog Sina, Isusa Krista, i u Svetog Duha, u tvoju svetu Crkvu i u sve što ona naučava.”

Isus mi govori putem Biblije

Nedugo nakon te molitve osjetio sam poticaj da otvorim svoj Novi zavjet. Imao sam različite prijevode Biblije – arapski, aramejski, latinski i francuski – ali ih nikada nisam čitao istinski razmišljajući o pročitanom, to jest nikada nisam sadržaj prihvaćao gladna srca. Nisam imao nimalo strahopoštovanja prema Božjoj riječi, Gospodinovoj knjizi, Bibliji. Nikada nisam imao vremena za nju niti sam za njom čeznuo, jer od nje nisam očekivao nikakvu pomoći za svoju dušu. Kada sam toga dana otvorio Bibliju, pogled mi je pao na tekst iz Matijina evanđelja 11,28: *Dodite k meni svi koji ste izmučeni i opterećeni i ja ću vas odmoriti.*

S ljudskoga gledišta to je bila čista slučajnost, ali Bog, koji sve drži u svojim rukama i koji sve vodi, bio je pripremio taj tekst za mene. Nisam te riječi čitao prvi put. Već sam ih često bio čitao u molitveniku i tijekom mise, ali za mene one nisu imale nikakva značenja. No sada su mi postale Isusovom osobnom porukom. Stoga sam se

drugi put pomolio: “Gospodine, držim te za tvoju riječ. Ti si taj koji me je pozvao. Evo me. Ti si obećao da ćeš ukloniti moj teret. I evo ga. Molim te, uzmi ga od mene i daj mi spokoj.” Osjetio sam nekakvo olakšanje, ali u tom trenutku još uvijek nisam upoznao Isusa kao svog osobnog Spasitelja.

Jedna glupa zamisao

Morao sam se vratiti svojim svećeničkim dužnostima. Moji župljani prihvatili su me takvog kakav jesam pa se nastavio moj tužan život ispunjen nezadovoljstvom. Jednoga dana prisjetio sam se toga da je olakšanje koje sam ono prvi put osjetio došlo putem Biblije. Zašto, pitao sam se, ne bih otišao u kršćansku knjižaru u Bejrutu i ondje pronašao neku knjigu u kojoj su uspoređeni nauci različitih religija?

Danas se sa smiješkom prisjećam moje tadašnje naivnosti. Tražio sam knjigu o različitim religijama, kako bih potom izabrao onu koja mi odgovara! To spominjem samo zato da pokažem koliko daleko od istine može odlutati katolički svećenik.

Dotad još uvijek nisam upoznao živu religiju koja bi mi nešto značila. Bio sam u potrazi za nečim zahtjevnim. Htio sam izabrati jednu od sljedećih religija: islama, budizma, konfucijanizma, hinduizma, grčke pravoslavne crkve i protestantizma. Sve te religije bile su mi jednako vrijedne. Htio sam izabrati jednu od njih, ali sam htio da moj izbor, naravno, bude na intelektualnoj razini.

Kada sam u svojoj svećeničkoj opravi pošao u bejrutsku kršćansku knjižaru, bio sam duboko svjestan toga da idem “krivovjercima”. Ušao sam unutra i zatražio knjigu o religijama. Prijateljski su me pozdravili, porazgovarali sa mnom, bili vrlo uslužni i, prije svega, pomolili se za mene. Bilo je to prvi put što sam se molio s protestantima. Nisu govorili ništa o drugim religijama ili o nekoj crkvi, nego samo o Isusu Kristu. Kako sam zahvalan Gospodinu što ih je nadahnuo da govore o Njegovom Sinu. S radošću sam slušao. Dali su mi knjigu s naslovom “Na putu do izvjesnosti.” Bila je otisnuta u Švicarskoj i sadržavala je neke biblijske navode, nekoliko slika i različite primjedbe.

Spasenje samo u Kristu

Uzeo sam tu jednostavnu knjigu i svaki dan pročitao nešto iz nje. Malo-pomalo sam počeo razumijevati poruku Evanđelja. Tako sam došao do odluke koja je već dugo bila pripremana pod Božjim vodstvom. Dok sam čitao tu knjigu i Božju riječ te o tome razmišljao, srce mi je postalo spremno. Kleknuo sam, kako bih se s pouzdanjem predao Isusu. Putem Božje milosti u meni se sve otvorilo da ga primim. Sklopio sam oči te u vjeri i ljubavi otvorio samo oči svog srca. Pritom sam Gospodinu rekao: "Isuse, tvoje ime znači Spasitelj i samo si ti Spasitelj. Primam te kao svog Spasitelja i od ovog trenutka ne želim graditi ni na čemu i ni na kome drugom osim na tebi. Odsad i nadalje svoje spasenje očekujem samo od tebe."

Tako se dogodilo čudo koje mi je toliko trebalo: duhovno rođenje. Postao sam novo stvorenje, dijete Božje. Izvanjski sam i dalje bio član Rimokatoličke crkve, i još sam uvijek nosio svećeničku opravu. Knjige u mojoj sobi i dalje su bile isključivo rimokatoličke. Ali iznutra više nisam bio katolik, nego sam postao kršćaninom. Moje razmišljanje je, doduše, još uvijek bilo rimokatoličko, jer je teško odložiti lažne biblijske nauke koji su se toliko godina taložili u meni, ali je u mojem duhu Božji Duh svjedočio da sam postao dijete Božje: *Jer niste primili duha robovanja da se opet bojite, nego ste primili Duha posinjenja, u kojemu kličemo: "Abba, Oče!" Sâm Duh svjedoči zajedno s našim duhom da smo djeca Božja* (Rimljanima 8,15-16).

Moj izlazak

Kada sam svom biskupu rekao da želim napustiti Rimokatoličku crkvu, on je moje "smiješne ideje" nazvao "prijevarnim protestantskim zaključcima". Zahtijevao je od mene da porazgovaram s jednim jezuitskim, to jest isusovačkim, svećenikom. Taj me upitao molim li se svetom Vinku Paulskom i svetoj Djevici. Odgovorio sam mu da se molim samo Bogu i to u ime Isusa Krista, na što je on rekao: "Potpuno mi je jasno da si već duboko u protestantizmu. Žao mi je, ali nemam više što razgovarati s tobom." Kada je biskup to saznao, htio mi je dati dva tjedna za razmišljanje, ali sam mu obja-

snio da više ne želim voditi ni jednu misu, slušati ni jednu ispovijed niti se moliti ijednom svecu. Na to je on odvratio: “Onda napravi što treba, kako mi ne bismo morali poduzeti krajnje mjere.” Znao sam što to znači pa sam uzeo svoje stvari i otputovao da ne pozove policiju da me prisilno odvede s crkvenog posjeda.

“Neka je proklet pastor Khouri!”

Napustio sam svoju crkvu, i to s potpunim mirom u srcu. Rimokatoličku crkvu nisam mogao napustiti dokle god sam bio katolik. Kako bih mogao poduzeti taj korak, bilo je nužno osobno se sresti s Isusom. Prije sam se strašno bojao toga da postanem odmetnuti i otpali krivovjerac.

Kao da sam već vidio svoje ime na popisu ekskomuniciranih osoba, koji je izvješten u bejrutskim crkvenim zgradama i u svem sirijsko-katoličkom svijetu. U našem dijelu svijeta je svatko tko je pod crkvenim prokletstvom upisan u popis koji najmanje godinu dana ostaje izvješten na oglasnoj ploči, nekoj vrsti stupa srama. Već kao da sam čuo ljude gdje govore: “Pastor Vincencije Khouri je ekskomuniciran. Postao je krivovjerac. Proklet je. On je anatema, neka je proklet.”

Uvijek mi je pred očima bio taj zastrašujući prikaz pa se stoga nikada nisam usudio napustiti Katoličku crkvu. Ali svi su ti strahovi potpuno nestali kad sam Krista upoznao kao svog osobnog Spasitelja. Ranije sam se već bio molio Isusu, ali nikada kai *mojem* Isusu, *mojem* Spasitelju. Ljudi se često mole Bogu u Isusovo ime, ali ga ne poznaju kao svog vlastitog Spasitelja.

Ako ste, dakle, s Kristom uskršli, tražite ono što je gore, gdje Krist sjedi zdesna Bogu. Za onime što je gore težite, ne za ovime na zemlji: jer umrli ste i život vaš skriven je s Kristom u Bogu. Kada se pojavi Krist, život naš, tada ćete se i vi pojaviti s njim u slavi (Kološanima 3,1-3).

Pozvan za svjedoka

Ne mogu završiti ovo izvješće a da ne naglasim jedno: uvjeren sam da je Bog svakog vjernika pozvao na to da bude svjedok za Isu-

sa Krista. Trajanje pripreme za to može biti dugo, ali Bog te oslobodio kako bi i ti pomagao drugima da se oslobode. Budi uvijek svjestan toga. Ali i tu vrijedi jedno: taj nalog da drugima govorimo o istinskoj radosti, možemo ispuniti jedino kada i sami imamo tu radost. Nju je moguće naći jedino u Isusu Kristu. Tu radost može doživjeti svaki čovjek kad ga vodi Sveti Duh i kad vjeruje u zapisanu i utjelovljenu Božju riječ.

Molim se za to da ta radost u Isusu Kristu u potpunosti bude tvoja. Posvuda po svijetu se moja braća i sestre, otkupljena Božja djeca, mole za vas svećenike. Govorim ti to kao ohrabrenje za one trenutke kad naiđu razdoblja tame i potištenosti.

Kako je čudesno to što pred Bogom možemo biti istinski kraljevski svećenici. Ne kao židovsko svećenstvo, koje je uzdisalo podvrgnuto osobitom crkvenom sustavu, nego smo mi sada svećenici zato što je naše duše za tu službu pomazao Sveti Duh: *Ali vi ste rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod osobiti, da razglašujete vrline onoga koji vas je iz tame pozvao u svoje prekrasno svjetlo* (1. Petrova 2,9).

Poznata nam je velika želja koju ima Thoufic Khouri: da dosegne one koji su iskreno i predano u katoličkoj svećeničkoj službi. On je rođen u Libanonu i njegovo je svjedočanstvo sasvim osobito te je prihvatljivo i katolicima, i grčkim pravoslavicima, i budistima, i muslimanima i hinduistima.